

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Sághányi utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉSENYEK.

Jóhadatási pánczok és a kiadás körüli pa...
valamint a lap szelemi részét illő
minden közlemények ide intézendők.

Érmentetlen levelek csak ismert kszektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospóttor egyszeri bejelentésért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért 1/30 30 kr
Nyiltár 4 hasábos póttorért 23 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglal
újdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Csütörtök, Oktober 20

205. szám.

Válaszfelirati vita.

Meg lehet, hogy tévedünk, — írja a „Pester Correspondenz“ — de úgy látszik, mintha az összes pártokhoz tartozó képviselők azon csendes meggyőződést táplálnák keblükben, hogy a választási vita aktuális alkalmából az ékes-szólásban valami különös pazar fényt kifejteni tulajdonképpen felesleges, miután a három javaslat szerzőinek munkájuk az idén kiválókép szerencsésen sikerült s a benyújtott javaslatokban mindaz, amit mondani akarnak, szebben és jobban meg van mondva, mint azt a legékeszőbb pártszónokok tehetnék.

E szerint nem lett volna véletlenség, ha a vitából már a kezdet kezdetén kifogyott volna a lélekzet: a mesterséges halogatás sem tartott a mai napnál tovább és azon bátor férfiak, kik az általános érdeklődéstől megküzdni bátorították, a legjobb esetben csak azt bizonyították be, hogy tekintélyes beszéző képességgel bírnak; terjedelmes választási vita szükséges voltát nem igazolták.

Ez azonban nem gátol bennünket annak igazságos elismerésében, hogy B e ö t h y Ákos a nála megszokott verével védte a mérsékelt ellenzék választási javaslatát és hogy A s b ó t h János, a parlamentben bár utonez, de azért iskolázott politikus, annak deczára, hogy nem volt „elkészülve“ igen csinos, szelleműs szűzbeszédet tartott és E ö t v ö s Károly a szélsőbal derék szárnykatonája malitíózus kéjjel teli csipős élez villámaival szórta mindenfelé, melyek itt ott gyújtottak is. Nem kimélte a kormányt és a többséget, de sokkal mélyebben — mert tárgyilagosabban — találta a mérsékelt ellenzék sebezhető pontjait. Ettől egyszerűen elvitatta a létjogot s arra buzdította, hogy

jobbra kanyarodjék és hagyja abba a logika minden törvényének ellenmondó kísérletezéseket, hogy a kormánypárt elveire támaszkodva komolyan veendő ellenzéknek állítsassék.

Gróf Apponyi természetesen nem maradt adós a válaszszzal és csendű ékes-szólással bizonyította be, hogy a szélsőbal közjogi álláspontja anachronizmus és nemcsak ellenmondásban áll a magyar állam létező alakjával, hanem egy parlamentári hivatásával is, melynek mindenkor készen kell lennie előleges győztes felforgatások nélkül is a kormányt esetleg átvenni.

Apponyi beszéde nemcsak a pártvezérnek a párt ellenségei ellen tartott polemikája volt, hanem egyáltalán zárbeszédje is a javaslatot benyújtónak, melyet F a l k M i k s a és I r á n y i D á n i e l beszéde előzött meg. Ugy F a l k mint Irányi röviden beszélt. Az előbbi röviden és velősen fejezte ki a kormányelnök és a szabadelvű párt vezére iránti bizalmat, az utóbbi ridegen és határozottan utasított vissza minden bizalmi nyilatkozatot a jelen kormányval szemben.

A miniszterelnök, a ház legelső debattora természetesen az ellenzék egyetlen oldaláról jött támadást sem hagyott viszonzatlanul és midőn szavazásra került a dolog a szabadelvű párt, a képviselők impozáns többsége a meggyőződéssel edzetten és a meggyőződéshez hiven emelkedett fel a Falk-féle választási javaslat mellett.

A somogyi levél a képviselőházban.

A képviselőház tegnapi ülése elején B a r o s s miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a helyi érdekű vasutakról szóló törvény módosításáról. Majd a delegáció tag-

jaira történt szavazás után a választási javaslat részletes tárgyalása következett s mindjárt a czimnél E ö t v ö s K. keltett újrat, visszavágyva Apponyi tegnapi replikájára, a mi Apponyi részéről rectificáló nyilatkozatot provokált. A választási különben egy módosítást kivéve, melyet F a l k előadó törlesztett elő, s melyet a ház 9. bekezdésnél el is fogadott, változatlanul ment keresztül. Erre Feszty Lajos összeférhetlenségi és Schöber Ernő bírói bizottsági tagok tettek le az esküt. — Majd Fenyvessy Ferencz interpellálta a kereskedelmi minisztert némely fővárosi banktulajdonosok törvény kijátszásai iránt.

És most következett az ülés legfőbb érdekű tárgya, O r e c z y miniszter válasza a somogyi főispán állítólagos levele iránt beadott interpellációkra. Az élénk tetszéssel kísért hatásos válasz így hangzik:

O r e c z y Béla br. mint belügyminiszter: T. ház! Minthogy Szalay Imre és Eötvös Károly képviselő uraknak a belügyminiszterhez intézett interpellációját, ugyanazon tárgyakra vonatkoznak, engedje meg a t. ház, hogy mindkettőre együttesen válaszolhassak, (Halljuk!)

Az interpellációkban foglalt kérdések ebben pontosulnak össze: Van-e tudomása a belügyminiszternek arról, hogy az „Egyetértés“ című lapnak október 4-iki számában egy levél szövege lett közlőtté, mely állítólag Somogy megye főispánja által a belügyminiszterhez, a választások után intéztetett, továbbá, hogy valódi-e ezen levél és mit tett vagy mit szándékozik tenni a belügyminiszter, hogy az ezen levélben érintett sérelmes tények orvosoltassanak?

Bátorodom a kérdésekre röviden azt válaszolni. (Halljuk! Halljuk!)

Az „Egyetértés“ című lapnak említett számában a szóban levő közleményt olvastam, de én egy ilyen levélnek birtokában nem vagyok. (Nagy mozgás a bal és szélső baloldalon és általános derűtlenség. Felkiáltások balról: Eltűnt) és csak ha ezen levélnek az eredetije előmbé fog terjesztetni, leszek abban a helyzetben, hogy megíthetem, vajjon ezen levélnek a szövege megfelel-e annak a közleménynek, mely az „Egyetértés“-ben foglaltatik. (Zajos helyeslés és tetszés jobbfelől. Nagy derűtlenség a bal- és szélső baloldalon.)

És csak ez esetben lehetek azután feljogosítva, hogy szigorú vizsgálatot rendeljek el az iránt, ki az, a ki a törvény által tiltott uton magát egy ilyen levélnek jogosulatlan birtokába helyezte; (Mozgás a szélsőbaloldalon) és akkor oda fogok hatni, (Zaj a szélső baloldalon. Egy hang balfelől: Tehát létezik a levél?) hogy ott, ahol a büntető törvénybe ütköző cselekmény előfordul, az illető a kiérdemelt büntetést el ne kerülje. (Helyeslés jobbfelől.)

Es ezzel tulajdonképeni választom befejezettnek tekinthetem. Mint hogy azonban az interpellációk egy bizonyos levélnek feltevésén alapulnak, azok után a miket az imént bátorítottam mondani, ezen feltevésnek fejtegetésébe nem bocsátkozhatom, — csak annyit akarok megemlíteni, hogyha egy hasonló levél bármikor szóba jöhetne, én azt csak úgy magyarázhatnám, hogy izgalmas időkben a körülmények rendezése élesebb színekben szoktak feltűntetni, mint normalis viszonyok közt és ha ilyenkor valaki azt az óhaját fejezné ki, hogy a lakosság békéjének és a közigazgatás rendes menetének felzavarása egy esetleges új választás küzdelmei által elkerülhető legyen — ez egy óhaj, mely lehet téves, lehet helytelen. (Mozgás, zaj a szélső baloldalon. Halljuk! Halljuk! jobbfelől) de nem olyan cselekmény, melyet a törvény vagy az alkotmányosság ellen elkövetett sérelemnek lehetne kvalificálni.

A kormánynak nem volt célja, most sem az, hogy a választások igazolására ingerentiát gyakoroljon, (Derűtlenség a bal és a szélső baloldalon) és e tekintetben bármennyi vagy bárhonnán erdő suppositio vagy óhaj, által nem hagyta és nem hagyja magát befolyásolni. (Elénk helyeslés jobbfelől.) De nem engedhetke meg azt sem, hogy a törvényes bíróságok jogkörébe mások illetéktelenül beavatkozzanak.

Ennek behizonyítására szolgáljon egy rendelet, melyet július 17-én Somogy megyehez intéztem (Halljuk!) és mely az e megye központi választmányának június 28-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyvnek 3-6. pontjaira vonatkozik. Engedje meg a t. ház, hogy ezt felolvassam. (Halljuk! Halljuk!)

Ami a központi választmányának a Kormány Sándor által a kaposvári választás ellen június 10-án benyújtott panaszosnyamodvány tárgyában tett és a szintén június 28-iki üléséről vezetett jegyző-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

Két házasság.

— Eredeti regény egy kötetben —

Irta: R. P. O.

(Folytatás.) (11)

— De hát ha már is szeretsz valakit, jobban mint engemet? Nos nem tennél valamást öreg barátodnak?

Viola zavarodottan tekintett szét maga körül s a lángra borult; hirtelen felugrott s felkapta a fejverét.

— Ah! azt hittem, hogy valami vad közeleg. De most már aztán haza is mehetünk, már későn van. Tudom Miklós bácsi el is fáradt, meg is éhezett, ugy-e nagyon meg hűzöltam.

Ilyképen tért ki a vallomás elől. Az ő szerelmét az örökös titok leend, azt soha senki sem fogja megtudni. Nem, még az illető, kit szeret, maga sem. Megfog halmi s szívének édes szent titkait elviszi magával a sirba. Szerencsétlen szerelem győztri ifjú lelkét, soha sem lehet azé a férfiné, kit oly kimondhatatlanul, forrón, lelkének egész rajongásával szeret. Szegény Viola!

A mint hazaértek a kastélyba, eléjük állott egy küldöncz azzal a Hób-hírrrel, hogy holnap után az egész család számos vendéggel visszatér a falura.

— Az ördögbe, hát nincs már azoknak sehol se maradásuk, kiáltá felgerjedten Miklós bácsi, aztán megint egy sereg embert hoznak magukkal, akik össze vissza forgatják az egész házat s az embernek egy nyugodt pillanatot sem engednek. Mit szólsz ehhez édes leányom?

— Kelemetlen biz az, hogy megzavarják a mi csendes, kedves magányunkat, válszóla Viola elborult homlokkal s a szegény leány aggódva gondolá, mennyi sértő mellőzések s lelketlen szeszélynek lesz megint kitéve s leginkább félt, hogy újból Romvári

gróf szemtelen fikszirozását kell elszínelnie. Ezen ember pusztá látása is megriasztá és a legnagyobb mérvben idegessé tette őt. Másnap már korán reggel felszerkentette a szolgáló személyzetet, hogy az egész kastélyt a legnagyobb rendbe hozzák, hogy Ladányinének ne legyen oka valamiben megbotránkozni a miért aztán rá ne zudítaná bossúságát.

X.

A vig, kifáradhatatlan vendégsereg már egy hét óta izedi szakadatlanul mulatozásait a Ladányiéek kastélyában, a társaságban ott van gyakran Dárdány Ervin gróf is, a valódi telivér nemes, az egykori esodált világi, kinek finom udvariassága, könnyed taglejtései, s bizarr félmosolyai, melyek felderítik szinte len arcát, most sem tévesztik el a hatást s teljesen megelégedett a kelvés öcsésével, s azon van, hogy az egybekelés minél gyorsabban végezhessen; Ladányiné, ki uszik hártartalan boldogságában, szintén az idősb gróf nézetén van.

Leona azonban sajátságos lelki küzdelmek között néz jövője elé, minél közelebb jó a nap, melyen Arisztid grófnak kell majd az oltár előtt örök hűségét esküdni, annál inkább válik izgatottá, s homloka mindinkább elborul; fél magában lenni, mert ilyenkor a kínzó gondolatok, mint ijesztő phantomok bukkannak fel agyában. Semmi sem képes helyreállítani szívében az egyensúlyt; jegyese gyűző bókjai, a gyönyörű kelegye — minden, minden csak untatja.

Pedig hát igazán nincs oka bánkódni, hiszen egyedüli ábrándja az volt mindig, hogy egy magas rangú férfinak legyen neje, hogy magasra emelkedve, elbűvölje, elkápráztassa a nagy világot, hogy hajlongjanak, hódoljanak előtte.

— Hiába az ember sobasem lehet teljesen boldog, ha minden vágyát teljesülve látja, még akkor is van még mindig valami, ami nyugtalanítja a lelket, ilyképen okoskodott; mert hisz szegény Várszegit sajnálja, de vádat nem emelhet maga ellen, vele szemben soha sem volt kacér s nem adott reá

okot, hogy az némileg feljogosítva legyen előtte szerelmet hangoztatni. Hiszen épen azért volt ő oly nagy bizalommal iránta, mert sohasem boszantotta őt ama haszontalan ömlengésekkel, — melyekkel annyira kintózták.

Már csak egy hét választá el Leonát menyegzőjétől, midőn egy este vacsora után a társaság kívánságára a zongorához ült.

Ladányiné örömtől kigyulladt anezzel suttogó leánya jegyeseinek fülébe:

— Ah! Leona felségesen játsza Bethoven sonettjeit, hallgassa csak.

Romvári gróf közelébb lépett a zongorához, de lángoló tekintetével nem aráját bámulta ő, hanem egész zavarodott álmélkodással nézte Violát, az egyszerűen ültözött, szegény leányt, ki halk léptekkel igazított egyet-mást a teremben.

Romvári Viola látásánál valóságosan megittasodott, az a bibáj, mely a szédítő szép leányon előmlött, elkorcsosult véréz az örületig feleségáta, egész alakja remegett a kéjtől, szemei csillogtak s majd kiugrottak őrügeikből.

Százszor is megkísérelte a leányhoz bizalmasan szólni, azt hitte, hogy könnyedén hozzá férközhetik, de ez a szegény leány oly büszkeséget, nemes dacot s elutasító modort tanusított vele szemben, hogy soha sem tudott vele annyira menni, mikép megértesse vele aljas nyomorult szándékát.

— És mégis hatalmamba ejtelek, kerüljön bár mibe! ismétlé gyakran önmagában lázas felhevülésében. A leány iránti őrgöngyö vágya és fékezhetetlen, égető szenvedélye napról-napra fokozódott, ugy annyira, hogy néha majdnem az egész társaság előtt elvesztette önuralmát. Ha szép ifjú arája mellett ült is, gondolatai folyton Viola ingerlő alakja körül forogtak, s egyre csak azon tűnődött, mi uton-módon ejtheti határtalan szenvedélyének áldozatul azt az isteni leányt, s az, hogy az a leány vele, a kinek már annyit szép asszony omlott a karjaiba daczolni mer, még inkább forralta véréz.

— Majd megtöröm én azt a daczot, mondá önmagában Arisztid, a hirhedt, az ellenáhatatlan csábító, s ha ő egyszer ekképen szólott, akkor már nem riadt vissza többé semmitől.

Leona ügyesen játszotta végig a zenedarabot, s a mint felemelkedett a zongora mellől, hangos tapsban tört ki az illemlis hallgatóság.

— Ön ezt igazán nagyon szépen játszotta kedves Leonám, ugy mondá a gróf, arája kezeit gyengéden ajkaihoz emelve.

— De ön felette szórakozottnak tűnt fel előttem az egész játék alatt, egyáltalában néha olyan különös az ön kedélyállapota, hogy nem találok hozzá kellő magyarázatot.

— Szép, gyönyörteljes jövőnk gondolata néha tova ragad, s ilyenkor elfeledkezem mindarról, mi közelemben történik. Nagyon boldogok leendünk, fejezte be az álnok ember, ki a legnyomorultabb játékokat izedte az élet legszentebb dolgaiból.

Alig, hogy Leona ott hagyta a zongorát, Ladányi Elemér Violához sietett s azt gyengéden karján fogva, esdekelve kérte, hogy énekelje el kedvenc dalát, melyet anyjától tanult.

Elemér indítványát az egész társaság felkarolta; de hiszen elég volt Viola előtt Elemérnek, e jóságteljes hangon elmondott kérelme, azoknak a kedves szavaknak nem is igyekezett ellentmondani.

— Istenem! hát mit meg nem tenne ő ennek a nemes nagylelkű férfinak a kedvéért?!

Leona, a mint Violát a zongorához látta menni, hirtelen ideges nyughatatlanságba tört ki, szemében tüstént vad villám cikázott, anyjára tekintett, tekintetök találkoztak; anya és leány megértették egymást.

Ladányinében felfort a vér, szeretett volna felkiáltani és azt a leányt ellökni onnan a zongora mellől. Hányszor megiltotta már ennek a méltatlan teremtesnek, hogy a társaságba elegyedjék.

könyvben 3-6 számig foglalt intézkedéseit illeti, ezekre nézve ki kell jelentenem, hogy a központi választmány az által, hogy a szóban forgó panaszfolyamodvány következtében a kaposvári választmányok és a szavazási listák adatainak megírására becsatkozott, törvényileg megszabott hatáskörét túllépte, mert az 1874. évi XXXIII. t. 88. sz. cikkéhez képest a központi választmányoknak ezen jegyzőkönyvek és listák adatainak megírására körül semminemű ingerentiaja nincs, és törvényadta joga csak odáig terjed, hogy a választási elnökök részéről a kérdéses jegyzőkönyvvel és listákkal hozzá elküldött egyik példányt a törvényhatóság levéltárába helyezi el, másikat pedig a belügyminiszternek küldi meg; s mert továbbá a felett, érvényesek-e a kérdéses adatok, vagy nem, sem a központi választmány, sem a belügyminiszter nem határoz, hanem a hivatkozott törvény 89. §-a értelmében, a képviselőház (annak igazoló bizottsága) dönt.

Ugyanezen indoknál fogva és a törvényesség szempontjából, a központi választmányok egyidejűleg hozott határozatát, melyeknél fogva kimondta, hogy a szavazatszedő küldöttségi jegyzőkönyvben foglalt szavazási adatok, ezen küldöttség szavazási listáinak adataival (75 b) meg nem egyeznek és ennél fogva gróf Széchenyi Pál ellenében Körmendy Sándornak van 28, azon huszonnyolcvan szavazattöbbsége, végre, hogy ezen küldöttség szavazási listáinak a helyesen kitüntetett végeredmény kijavított oly számeredményre, mely a tartalomnak meg nem felel; mint hatáskörén túlterjedőleg illetéktelenül hozott határozatot ezennel feloldom és hatályon kívül helyezem. Miről a fősöpánt tudomásul végett értesítem.

T. ház! Ez az állásponja a miniszteri umnak és ez volt az eljárása. Ezért valamint minden más cselekményeimért mindenkor teljes felelősséget vállalni kész vagyok (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Kérem a t. házat, méltóztassék választmány tudomásul venni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Eötvös Károly kijelenti, hogy a kaposvári választás kérdésével most nem foglalkozik, az a választ, melyet a belügyminiszter adott, nem elégíti ki, az ilyen felet nem egészen járja meg egy ilyen testületben mint a képviselőház. Ez eltréfálása a dolognak, pedig ez ügy nem tréfára való. A belügyminiszter azt mondta, hogy nincs birtokában a levél, tehát nem mondhatja, hogy azonos-e a közlöttel. Tehát ezzel azt mondja, hogy birtokában volt a levél s csak a birtokból valólagosan eltűnt. (Felkiáltások a jobboldalon: De hogyan?) Hogy hogyan, erre nézve is a belügyminisztertől várja a választ.

A somogyi levél közlése óta tizenöt nap telt el, az alatti a somogyi fősöpántól felvilágosítást nyerhetett volna a miniszter, hogy az „Egyetértésben” közlött levelet ő írta-e?

Maga az, ami a levélben íratott, s a mit arra válaszolhatott a miniszter, ez a főkérdés itt. A fősöpán eljárását nem menti az, a mit a miniszter ur az igazalm időben használni szokott élesebb kifejezésekről mondott, mert a fősöpánnak nem szabad bele avatkozni a választásokba, s ezekről szóló jelentésének tár-

gyilagossnak kell lenni és nem szabad abban „élesebb kifejezések”-et használni.

A somogyi fősöpán azt írta, hogy ott vesztegetés történt mindkét részről s az okiratok egy része tévesen vezetett és mégis a választás igazoltságát kéri a kormánytól és a képviselőháztól. Ez nem egyszerű óhajítás, a mint a belügyminiszter mondta, hanem alkotmány és törvényellenes eszelekedet. Azt várta, hogy a fősöpán elboacsátja, de mivel ezt nem tette, választást tudomásul nem veszi. (Helyeslés a szélső bal oldalon.)

Szalay Imre: Tallán fősöpán fenn járt két héttel ezelőtt Budapestben, nem kérdezte akkor meg a belügyminiszter urtőle bizalmasan, hogy ő írta-e azt a levelet? Annyi gyujtogatás és más büntény, mint a mennyit a kaposvári választásnak imputál a somogyi fősöpán levele, az egész megyében nem történt; a kaposvári kerületből egyetlen eset van a törvényszék előtt. S különben is azért történtek ily esetek, mert a mely választás eladta magát, azt a többi választók így megbüntették. (Derűtlenség és mozgás a jobboldalon.) Mi nagyobb bűn, ha egy választó eladja a meggyőződését vagy pedig, ha azért a nép maga meglynehel az illetőt? (Mozgás és Eláll! kiáltások a jobboldalon.) A somogyi fősöpán adott bizalmi szavazatot nem sok értékkel bír, mert nagyrészt hivatalnokok voltak a gyűlésben. A választást nem veszi tudomásul.

Orczy Béla b. mint belügyminiszter: T. ház! Én azokhoz, a miket választásban kifejeztem, sem hozzátenni, sem azokból elvenni semmit sem akarok, mert én csak valót mondtam, a mint hogy valótlan mondanai sem szokásom, sem szándékom. Csak egyre akarok észrevételt tenni. (Halljuk! Halljuk!)

Megengedem, hogy köztem és Eötvös Károly ur közt a bizalmas levelek természeténél fogva véleménykülönbség van; én azt hiszem, mindenki, legyen az magánember vagy állami hivatalnok, a hozzá intézett magán bizalmas leveleket, annyira saját tulajdonának tekintheti, hogy azokra néző a rendelkezési jog csak őt egyedül illeti. — (Helyeslés a jobboldalon) és azokról másnak, mint annak a kitől a levelet kapta, — számolni nem tartozik. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Lehet, hogy ilyen levél eltéved, mert ingó tárgy eltévedhet, vagy meglehet, hogy elcsajátították, mert házi tulvaj ellen senki sincs biztosítva, még a miniszter sem, pedig ő hivatásánál fogva sok bizalmas levelet kap, ez megtörténhetik; ez azon kellemetlenségekhez tartozik, melyek a közélettel egybe vannak kötve, de az ellen határozottan tiltakoznom kell, hogy minden magán vagy bizalmas levél, mintegy szabad prédának tekintessék. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon, nagy zaj a baloldalon. Felkiáltások a szélső balon: Hivatalos száma volt!) Mindenki a ki csak módot és alkalmat talál arra, hogy azt kezébe kerítse, jogosítva érezze magát arra, hogy azt a nyilvánosságra huroolja és politikai személyei érdekeire felhasználja. Ha ez szokássá vagy rendszeré válnék, először nem gondolom, hogy a parlamentáris méltóságnak különös kelléke lehetne. (Ugy van! jobboldalon. Nagy mozgás és zaj a szélső balon.) Ekkor nehéz lenne a hivataloskodás, mert senkihez nem mernek többé bizalmas

levelet írni. (Nagy zaj és felkiáltások szélső baloldalon: Ez nem bizalmas levél! Halljuk! jobboldalon.)

Ha a társadalmi tisztességnek érzete nem lázadna fel az ily szokás ellen, (Felkiáltások a szélső baloldalon: A fősöpán ellen! Halljuk! jobboldalon.) akkor nemcsak a társadalmi együttélés biztonsága, de a családi élet nyugalma is fenyegetve lenne. (Igaz! Ugy van! jobboldalon.) Ezenkívül t. ház! ez igen rossz praecedens is lehetne, mert ily eszköz egy a törvényeket tisztelni nem akaró kormány kezében sokkal veszedelmesebb fegyverré válhatnék mint a minő azok kezében, a kik ezt a kormány ellen felhasználják! (Igaz! Ugy van! Jobboldalon.) Isten mentsen ilyen „bellum omnium contra omnes”-féle eljárástól, és reményben is, hogy minél ritkábbak lesznek azon esetek, a melyekben a büntető törvénykönyvnek a levéltitok megőrzésére vonatkozó szakaszát alkalmazni szükséges lesz! (Élénk helyeslés jobboldalon. Nagy zaj. Mozgás a szélső baloldalon.)

Az elnök fölvetett kérdésére a miniszter választást a ház nagy többséggel tudomásul veszi.

Nehéz gondok.

Berlinből írják a „Pester Correspondenz”-nek: „Nem az agg császár életének napról-napra szembetűnőbb fogyatkozása az, a mi itt a legnehezebb gondokat okozza: a mily igen hozzá szoktak Vilmos császár tisztelteire méltó alakját, mint a Németbirodalom nagyságának és hatalmának látható jelét tekinteni, császárt és birodalmat egyetlen oszthatlan fogalomba összefoglalni, más részt annyira józanok és elég filozófusok, hogy számoljanak az elkerülhetetlen tényre, mely szerint az uralkodók patriarehájának ember fölötti esodával határos rugékonysága és hosszú élete egyszer mégis csak, talán nem sokára kioltatik. E tekintetben rögtön bekövetkező katasztrófa meglepni, zavarba ejteni nem fog. De amál nagyobb sulytal nehezedik a kedélyekre a trónörökös állapot miatti gond. Nem mintha végső aggodalmakra volna ok: itteni udvari körökben a legnagyobb határozottsággal biztosítanak, hogy életveszély constálva nem lett és a fulladási rohamok felől terjesztett hírek, mely rohamokban állítólag szenvedett volna a herceg, sulyos felelősséggel járó túlzásban alapulnak. A trón legközelebbi örökösére vonatkozólag nem tartanak ugyan a legrosszabbtól, de elég rossz az, a mitől, hogy valóban félni kell, azt hisszük, t. i. hogy a betegség, melyben a herceg szenved, g y ó g y i t h a t a t l a n, e bajjal a patiens még évtizedeken át az emberi életkor legvégsőbb határáig is élhet, de az folyton tartó kint és szenvedést okoz neki. E g y b e t e g C s á z á r sokakra nézve leverőbb mint

e g y m e g h a l t e s á z á r. Azt pedig, hogy koronaörökös az esemény bekövetkeztével a koronáról leköszön, az uralkodás gyakorlásáról, a mire született és neveltetett és a mire való várakozásában egy egész virágzó férfi életet töltött el, fia javára lemondjon, itt ki sem hiheti el, vagy csak nehezen. Ez a borus gond, mely nemcsak a királyi kastély lakóira sulyosodik, hanem a Németbirodalom összes politikai személyiségeire is.”

Napi hírek.

— A népfölkelési tiszt állásokra a kijelöléseket közelebb ejtette meg a honvédelmi miniszterint a tanfolyamot végzett hallgatók, valamint a volt katonák be vannak osztva az egyes hadesapatokhoz. A kijelöléseket jóváhagyás végett a napokban terjesztik ki, aly ö felsége elé. A kijelölteknek pedig az értesítést az egyes népfölkelési járásparancsnokságok utján küldik meg s egyszersmind tudatják velők hadiszolgálatra való beosztásuk rendjét.

— A Czeglédutca rendezése tárgyában a városi építészeti és szepítészeti bizottság által kiküldött albizottság, melynek tagjai közt volt, a lapnak tegnapi számában megemlítették kívül az utca rendezésének mozgalmát megindított Dr. Balkányi Miklós is, még pedig mint előadó. — a napokban fogja megkezdeni az utca rendezésére vonatkozó részletes tervek elkészítését. Ha a mozzalomhoz az az egy pár még eddig nem csatlakozott házi ur is hozzájárul: semmisen állhat annak útjába, hogy ezen utca rendezése már a jövő évben keresztül vitessék.

— Elgázolta a vasut. Tegnapi d. e. idegrázó szerencsétlenség történt a d e b r e c z e n g u t i ipar vasut állomásán. Kovács József helybeli illetőségű, nős, k. guthi favágó ittasult állapotban felhagott a városfelé induló fával megrakott vonatra, de lebukott s pedig oly szerencsétlenül, hogy a kerek alá került, melyek derékban ketté vágták, úgy hogy azonnal szörnyet halt. — Iszonytan összezsúrolt hulláját beszállították a kózkórházba.

— Esküvő. Tegnapi délután 5 órakor esküvőt tartottak a Hétel Dénes vasuti tisztviselő Walter Ilona kisaszonynak, Walter Lajos gazdasági tanintézeti tanár kedves s művelt leányának a helybeli r. cath. templomban. Az esketési szertartást Szakszó Rezső prépost személyesen végezte. Násznapok voltak: Török Gábor erdőmester s Kis Dénes huszárfőhadnagy nyoszolyó aszszony: Török Gáborné; nyoszolyó leányok: Erdősi Rezső, Hétel Iza a völegény nővére, (Bpestől) Walter Berta s Walter Irén kisaszonyok; vőfélyek: Balogh Lajos, Janisch Ottó hadnagyok, Hosszu Albert s Roncsik Lajos. Esküvő után a vendégek az örömszülék házában gyűltek össze vacsorára, hol a Magyarai tevérekitűző zenéje mellett folyt a táncz reggeliz. Az ifjú pár ma reggel elutazott. Boldogságot kívánunk az ifjú párnak.

— A debreczeni regale bérlője mégis a régi Áron Manó és társa cég marad. Megirtuk annak idején, hó 11-én az árveréskor, hogy Weisz

Nándor vágszeredai lakóösszeget 47300 forintot, dígi bérlő időközben, médest eldöntötte volna, melyben ugyanazon összeddigi szolgálataira válatat kéri elfogadni. A közgyűlés által véglegesen ruházott fel, tegnap két egyenlő ajánlat köznek véleményezte hasznát. Az Áron Manó cég e óta áll fenn városunkban közönség részéről sohasem volt hallható, sőt mindig a legnagyobb érdeket minden irányban, volna e régi kipróbált, mely ország szeritalairól, előnyben részkül messze vidékről idevencsét próbálni, s ki nyitványában arról is részel, — hogy a foggyobb szigorral jár elhatósága iránt a legnyos, s a mellett elő-

— A halottak eljentezik. A gyászolóhoz képest már bevilámpionokat, hogy a díszítsék. A szegényeket egyebet nem szenteltőzöttjeinknek, kiknek nek. Hogy szeretnénk szép koszorút azokból egyes üzletekben a ki Nem tehetik mert nem odahaza. — Nem v. művirág koszorúkból lámpák helyett egyteszi náluk a szolgál-

— Halálhírek. A joghallgató a debreczei születésű, rövidben meghalt. Elhunatték a szülők.

— Egy aradi kőrcczenben. Tegnapi újságban, hogy En aradi várbán levő len tettes buhatott, műit az ágylepedőg tetik. Itt azok a f d e b r e c z e n i r kerültek, B a l á z s pedig nem más volt nevű debreczeni lak hete szabadult ki a Aradon töltött ki. I Aradra, hogy ott keressen. Ezen útja Termeset zsákba beszes kéznélvő fém rokkjait s a vasuto Hanem a rendőrség hamar neszt vette,

A dolnó egész magánkülvilii állapotban volt.

Már ezerszer megbánta, hogy ezt a hálatlan leányt a házába fogadta, inkább hagyta volna az utczán elveszni, mintsem hogy annyi kellemetlenséget szerzett magának vele. Ez a bűn, az inger, a bukás szülöttje, hát hogy is lehetne jó, jámbor, szófogadó; szüleinek minden vétke összpontosult benne és Elemér minő elvárásoltan tekint reá, egészen át van szellemelve, még utoljára is elszédíti azt a fiut; igen, hiszen az ilyen lénytől minden kitélik; benne van az anyja veszedelmes kacérsága, — az a hitvány nő a szimpadról, a lámpafénynél ingerelte és csábitotta a férfiakat. És unokaöccsese elkarhóztó vétékes szerelmétől, sajátkezöleg vetett véget elzilált tünkre tett életének.

(Folyt. köv.)

Miért vette el Platt Shadrach háromszor a feleségét?

(Amerikai történet.)

Platt Shadrach, vagy mint röviden nevezni szokták, Shad a csinos Jerushát vette feleségül; de szerencsétlenségére anyósánál lakott, a harcziás özvegy Pelletnél.

Shad bekeszerető és esendes ember volt, úgy hogy apja már több ízben azon törte fejét, nem lett volna e jobb, hogy fiát Jobnak keresztelje. S mivel oly türelmes volt, nagy ki tartással is diszekedhetett; a miről azonban sem felesége, sem pedig anyósa nem bírtak sejtélemmel. Így történt aztán, hogy a harcziás özvegy nagyon rosszul bánt Shaddal, a ki azzal vigasztalta magát, hogy előbb utóbb a legmegrögzöttheb anyósából is kifogy a szusz. Ha tehát Pelletné megkeserítette veje életét, ez a jövőbe helyezte reményét és hagyta a vihárt feje fölött elzudulni.

Az egész környék bámulta Shad türelmét s mikor szerencsétlen házasságának híre bányájához eljutott, ez derekasan megkorholta levélben és azt írta neki a többi közt, hogy

gyáva az a férfi, a ki öles fickó léte megijed egy anyóstól. — Shad csak ennyit válaszolt:

— „Van különbség anyós és anyós közt!”

Egy napon így szólott hozzá a harcziás özvegy:

— Az egész Platt család nem ér egy garast. Nincs benne egy csepp életrelvalóság. Mondhatom jeles egy familia!

Az öldöklő guny, mely e szavakban rejlett, nem tett semmi hatást Shadra, mosolyogva válaszolt:

— Igenis, asszonyom, jeles egy familia. — Vannak soraiban derék emberek minden korban és nagyságban. Örvendek, hogy ön is elismeri.

— Hallod Jerusha? — sipított az özvegy — a saját házamban mer a nyomorult sértegetni! Belátod már most, milyen alávaló a te férjed?

— Hallottam, anyám. S te Platt Shad azt hiszed, talán azért kosaraztam ki Jenkinst, hogy anyámmal ily kegyetlenül bánj? Ugy látszik nem is bírsz tudomással arról, milyen derék egy családba nőszültél!

— Igenis kedves Jerushám jeles egy familia. — Vannak saraiban derék emberek minden korban és nagyságban. Soha sem vontam kétségbe!

— Hallod e Jerusha, már megint sérteget minket! — ordított a harcziás özvegy. Ezt nem tűröm tovább! Válassz közülünk. Vagy én vagy ő!

S mikor Shad kísérletet tett a félreértést tréfával elűzni, azt mondták, hogy szivtelen. Mikor kezét nyújtotta anyósa felé, ez úgy tett mintha megrémülne és jajtva, elkiáltott hogy Shad őt megakartá verni. Jerusha pedig kijelentette:

— Azon gondolkodom, Platt Shadrach, milyen nagy bolondok voltunk mi ketten mikor egybekeltünk; de még nagyobb bolondok volnánk, ha folytattai akarnók ezt az életet. Holnap elmegyünk az ügyvédhez és megindítjuk a válópórt.

Shad nem válaszolt. Másnap reggel föl-

vette ünneppi köntösét és a szomszéd városba kísérté nejét. Ott megvárta, míg ez az ügyvédvel beszélt, aztán újra hazakísérté. Mikor a harcziás özvegy háza elé érték, kissé remegő hangon kérdezte:

— Megtörtént, Jerusha?

— Meg, Shad! De azért remélem, ezennel is jó barátok maradunk!

Elváltak és Shad egyezzen kis birtokára hajtott, mely az erdő közepén feküdt. Ezentul nem lépte többé át a harcziás özvegy küszöbét, s mikor egyedülült a kandalló pattagó tüze előtt, arról elmélkedett, mily szép dolog a kitartás. — Szerette volt tudni, mi a harcziás özvegy véleménye e dolgról.

Egy este mikor ezen törte fejét, egyszerre kaczagni kezdett. Valami jutott az eszébe, amit nagyon okosnak talált. A következő vasárnap, mikor az özvegy és leánya szokott időben a templomba léptek, már ott találták Shad urat egy csinos gazdasszony társaságában, akit mint távoli rokonát, az nap fogadott házába. Valahányszor Shad az isteni tisztelet alatt lopva arra felé pillantott, ahol Pelletné és Jerusha ültek, mindig erősebb lett benne a meggyőződés, hogy terve sikerülni fog. Mert a harcziás özvegy arca zöld volt az elfolytott dültől, Jerusha pedig egészen sápadt a fölündulástól, mikor a szép hölgyet megpillantotta.

Nem bírták ki sokáig, mert a szép gazdasszony csakugyan csinos volt és Shad magaviselete még fokozta a két nő kinjait. Mikor tehát a harcziás özvegy egy napon „véletlenül” elment a rét előtt, melyen Shad dolgozott, megállott és kiöntött előtte szive keservét. Hogy Jerusha még mindig szereti férjét és nagyon fájlalja az elválást. Nem volna-e férfiasabb, ha Shad véget vetne ez állapotnak?

— Ha Jerusha akarja, hogy véget vessék a dolognak, akkor küldje ki azonnal házám; — szólott szelid hangon Shad.

Pár percz múlva kijött az asszony. Areza be volt esve, járása téveteget. Shad elébe ment, kezét nyújtott neki és szeretet-

teljesen üdvözölte. Néhány szó elég volt a megzavart egyensúly helyreállítására és a jövő vasárnap az egész vidék tudta, hogy Shad és Jerusha ismét egybekelnek. Csupán azt kötötte ki a boldog férj, hogy neje ezennel vele lakjon, a harcziás özvegy pedig a saját házába maradjon.

Ambátor Shad teljes büszke lehetett volna arra, hogy kitartásával ily fényes győzelmet vívott ki a harcziás özvegy fölött, nem árult el semmi büszkeséget, — hanem a régi szerény ember maradt. Ezentul is ez volt a jelszava: kitartás és türelem.

Shad és Jerusha még csak rövid idő óta élvezték a másodszeri mézeseteket, mikor a harcziás özvegy beteg lett és meghalt. Az orvos azt mondta, hogy az epe ölte meg, mivel nem volt kivel veszekednie.

A „fiatal” pár boldogan élt volna, ha a nő megérti férjét. De mivel azt hitte róla, — hogy gyáva s mint boldogult anyja mondta nem egyéb „egy nagy borjunál”, gyakran megütököztét eljárásán. — Különösen méregbe jött akkor, mikor egy szomszédjától lovat vett, a mely szemre pompás, de valóságban nagyon csökönyös állat volt. Vasárnap, mikor a templomba indultak, a lo botorkálni kezdett, mint egy részeg és végre lefeküdt a földre. Nem kerülte el Jerusha figyelmét, hogy a furcsa állat mőkázása gunyos mosolyt csalt a nézők ajkára; s ez a guny annyira fájt neki, hogy könnyek tödültek szemébe.

Mikor aztán Shadot arra kérte, panasználja be azt az embert, aki ilyen csökönyös loval részgedte, ez röviden kijelentette, hogy nem fogja azt megeselekedni. Nem szereti a perlekedést. Majd elintézi ő a számadást a szomszédal meg a lovalis. (Mellesleg mondvá a szomszédra is rákörült a sor. Shad féltve mulva megvette a birtokára betáblázott adósságokat és a család szomszédot kibecsülte vagyonából) Jerusha gyávának nevezte férjét, mire ez alázatosan elismerte, hogy csakugyan nem nagyon bátor nőekkel szemben.

A következő v hogy nem megy Shad nem vitakozó lovat, oda állott v de ellenállhatlan e csiba. Minden szerelőtti óra, de itt lond óra. Ficzánk fölfördította a kora sárba estek, a l

Jerusha láng anélkül, hogy férjtatta volna, haza nejét, hanem a lókor hazaérkezett, A nő az alatt őz anyjától örökölt másodszer indított ellen és a bíróság legrövidebb idő a szabaditani.

Shad tovább gódt életmódját. győződésre jutott egyszerű magav határozott jellemken, a ki azt áll büntetlenül rész mellyel a ravasz döknek imponá dott és tekintély még képviselőne nagyob kitüntet bert érhet.

Egyszer h pedig a templon séret nélkül jött tisztelet után S szavakkal üdvöz Örvendek, gadat!

Egy téli lelkésznel, Jeru sen Shad is. M Shadnak föltün

zár. Azt pe...
esemény be...
leközön, az...
mire született...
várokázásában...
tet töltött el...
sem hiheti el...
borus gond...
kastély lakóira...
birodalom ösz...
re is."

k.

állásokra a kije...
a honvédelmi...
végzett hallga...
vannak osztva...
kijelöléseket jó...
terjesztik ki, aly...
pedig az érte...
járásparancsnok...
gyzsersminő tu...
való beosztásuk

dezése tárgyában...
tészeti bizottság...
melynek tagjai...
zi számában meg...
za rendezésének...
Balkányi Miklós...
- a napokban...
rendezésére vo...
észtését. Ha a...
még eddig nem...
járul: semmisen...
zen utcaz rend...
tül vitések.

Tegnap d. e. ideg...
debreczen...
Kovács József...
thi favágó ittasult...
felé induló fával...
tott s pedig oly...
prekek alá került...
gák, úgy hogy...
szonyuan össze...
a közokhözba...
után 5 órakor es...
dénas vasuti tisz...
zónyának, Walter...
tanár kedves s...
di r. cath. temp...
tást Szakszó Re...
végezte. Nászna...
er érdemester s...
nyoszólyó asz...
roszólyó leányok...
völégény nővére...
Walter Irén kis...
gh Lajos, Janisch...
Albert s Roncsik...
légek az örömszű...
vacsorára, hol a...
6 zenéje mellett...
ifjú pár ma reg...
kivánunk az ifju

érője mégis a régi...
arad. Megirtuk an...
rskor, hogy Weisz

szó elég volt a...
reállítáására és a...
dék tudta, hogy...
ybekelnek. Csupán...
hogy neje ezen...
özvegy pedig a

szóval büszke le...
kitartásával ily fé...
a harezias özvegy...
mmi büszkeséget...
ember maradt...
szava: kitartás és

ég csak rövid idő...
mészesheteket, mi...
eg lett és meghalt...
az epe ölte meg...
ekednie.

gan élt volna, ha a...
vel azt hitte róla...
holdogult anyja...
nagy borjunál...
járásán. — Külö...
mikor egy szom...
ely szemre pompás...
könys állat volt...
mba indultak, a ló...
gy rész és végre...
erülte el Jerusha fi...
lat mókázása gu...
k ajkára; s ez a...
gy könnyek tódul

arra kérte, pana...
aki ilyen esőkö...
viden kijelentette...
selekedni. Nem sze...
elintézi ő a száma...
a lóval is. (Mellesleg...
rákorult a sor, Shad...
irtokára betáblázott...
szomszédot kibe...
a gyávanak nevezte...
elismerte, hogy...
átor nőkkal szemben.

Nándor vágyszeredai lakos ígérte a legnagyobb összeget 47300 forintot. Aron Manó az eddigi bérlo időközben, mielőtt a tanács a kérdést eldöntötte volna, kérvényt nyújtott be, melyben ugyanazon összeget ígervén meg, eddigi szolgálataira való tekintettel az ő ajánlatát kéri elfogadni. A tanács, mely a városi közgyűlés által végleges döntési hatáskörrel ruházott fel, tegnap s igen természetesen a két egyenlő ajánlat közül az eddigi bérloknak véleményezte haszonbérbe adni a regalát. Az Aron Manó czég csaknem negyven év óta áll fenn városunkban, s a szeszfogyasztó közönség részéről soha a legkisebb panasz sem volt hallható, sőt ellenkezőleg e czégről mindig a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg minden irányban. Méltánytalanság lett volna e régi kipróbált czéggel szemben, mely ország szer te ösmeretes kitünő italairól, előnyben részesíteni egy oly firmát, ki messze vidékről idejövén nálunk akar renesét próbálni, s kinek különben jó bizonyítványaiabn arról is említés tétetik elősmeréssel, — hogy a fogyasztók iránt a legnagyobb szigorral jár el. Az Aron czég megbízhatósága iránt a legteljesebb garantiat birjuk. Csak helyeselni tudjuk a tanács méltányos, s a mellett elörelátó határozatát.

— **A halottak estjének** közeledése jelentkezik. A gyászoló családok tehetségük höz képest már bevasárolják a koszorukat s lampionokat, hogy a kedves halott sirját feldíszítsék. A szegényebek pár könyvön kívül egyebet nem szentelhetnek felejthetlen elköltözöttjeiknek, kiknek sirjához elzarándokolnak. Hogy szeretnének pedig legalább egy szép koszorut azokból tenni a sirra, melyek egyes üzletekben a kirakatban vannak kitéve. Nem tehetik mert nem telik, kenyérré kell odahaza. — Nem vehetnek a szép öroz és müvirág koszorúkból. A nagyobb rendű sirlámpák helyett egyszerű olajmécses is megteszi náluk a szolgálatot.

— **Halálhíradás.** Lehoczy László, első éves joghallgató a debreczeni jogakadémián, de-recskei születésű, rövid betegség után ma délben meghalt. Elhunytáról táviratilag értesítették a szüléket.

— **Egy aradi kapitány garderoobja Debreczenben.** Tegnapelőtt olvastuk egyik aradi újságban, hogy Euhubert kapitánynak az aradi várban levő lakására valami ismeretlen tettes buhatolt s onnan összes fehérneműt az ágylepedőig elvitte. A tettes körözötték. Itt azok a fehérneműk még hetfőn a debreczeni rendőrség kezébe kerültek. Balázs r. biztos által. A tettes pedig nem más volt mint egy Tóth Kálmán nevű debreczeni lakatos segéd, ki alig pár hete szabadult ki a katonáskodásból, melyet Aradon töltött ki. Innen haza jött itt lakó édes anyjához, de csakhamar vissza utazott Aradra, hogy ott — mint mondta — munkát keressen. Ezen útja után követte el tolvajlást Termesz zszakba belerakta a kapitánynak összes kéznélvő fehérneműt, blousait és vaffenszokkjait s a vasuton elküldötte edesanyjának. Hanem a rendőrség ennek a dolognak olyan hamar neszét vette, hogy a szegény asszony

még ki sem bonthatta a zsákban rejtőzködő értékes szállitmányt, — midőn ott termett Balázs rendőrbiztos s a III. kerületi kapitánysághoz felhozatta a tettes tettyut. Volt abban 5 db. kapitányi kabát, 4 db. blouse, egy a szolgálati éremmel, 14 db. ing, ugyanannyi zsebkendő E. F. monogrammal, 5 lábravaló, 1 téli mellény, 1 nadrág, 4 törülköző, 4 lepedő, 5 pár hariznya stb. A tettes megindított nyomozása érdekében hallgattunk idáig ez esetről. Tegnap este azonban Tóth Kálmán, ki katonáskodása előtt is jött már hasonló tette miatt összötközésben az igazságszolgáltatással, önként jelentkezett a helybeli rendőrségnél. Ezuttal nem az illetékes kir. ügyészségnek adták át, hanem kórházba küldötték, mivel különféle testi betegségeiben is szenved lopásra hajlandó szenvedélye mellett.

— **Primitia.** Szent-Kiráyi Zoltán új misés áldozár Szent Királyi Tivadar, a Szepessy Antal kereskedő czég üzlettársának testvére a legközelebbi vasárnap d. e. 9 órakor tartja első miséjét főt. Szakszó Rezső prépost-plébános vezetése alatt. Az alkalmi szent beszédet Tárkányi Péter tartja.

— **A bolygó uszorás.** Reisz Dávid, az Amerika és Európa között ide s tova szökődő világlátott uszorás, kinek szerencsés megérkezését tegnap lapunkban adtunk hírt, a nélkül, hogy a rendőrség szives támogatásáa szorult volna, már ott van a maga helyén, a Fortunában. A maga jó szántából került a jó Reisz Dávid az öt megillető helyre, mert alkalmasint röstelt ismét kiszökni Amerikába. A bolygó uszorás Amerikából visszajövet nem méltatta a fővárost hosszabb látogatásra, hanem elment Szolnokra. — Innen jól tudva miyen tárt karokkal fogadná őt az agy Fortuna, levelet irt dr. Veisz Sándor ügyvédnek, a melyben ékes szavakkal elmondta, hogy az a rejtélyes érzés, melyet a poéták honvágnak neveznek, belefészkelte magát a szívébe, s visszavonta őt az unott prózai újvilágból áldott szülőföldjére, szép Magyarországra. De a hálátlan haza a helyett, hogy forrón keblére ölelné hű fiát, börtönre kerest őt; ez nagyon elkésertette a szívet, de ő azért még se hagyja el szerettet szülőföldjét s szívében a megcsalott honfiszerelem keserveivel maga megy a sötét börtönbe. Az ügyvédet az érzékeny levél végén arra kérte a derék férfi, hogy védelmezze az ő szüzsizta ártatlanságát. Reisz Dávid nyomban levelet után feljött Budapestre, s az illői uton szerényke kis lakást bérelt, hogy mielőtt a Fortuna esendes házában huzza meg magát, kipihenje hossz bolygása fáradsalmait. A rendőrséget, úgy látszik, nagyon jól ismerte uszorás hazánkia, mert nem tartott tőle, hogy megakadályozza abbeli szándékában, hogy a maga jó szántából kerüljön a vén Budavárb. Mikor a rendőrség már nagy „erélylyel” kutatatta a jó Reisz Dávidot, ügyvédjével felsétalt a Fortunába, s nagy szerényen bekopogtatott Czárán vizsgálóbírónál. A vizsgálóbíró barátságosan fogadta a várva-várt vendéget; leültette pulá székre, s igen melegen tudakolta budapesti és amerikai kalandjait végül, pedig már kevesebb udvariassággal egy börtönört szölitott elő, a ki udvariasan bevezette őt egy számára készen tartott cellába. — Veisz Sándor ügyvéd a letartóztatást elrendelő végzés ellen felebbezett s Reisz Dávid szabadon boosá-

tását kérte, mert ha ez el akarta volna kerülni az igazságszolgáltatás büntető kezét, nem jött volna haza Amerikából. A törvényszék holnap hoz ez ügyben határozatot. — Reisz Dávid ellen tudvalevőleg uszora vétésége miatt van az eljárás folyamatban. Az egyik, úgy a melyben Pálmái Ilka panaszára indították meg a vizsgálatot, most a kir. kurián van; a másik pedig a kir. törvényszéknél. A világlátott férfi ugyanis még Amerikából intézett beadványt a budapesti törvényszékhez, melyben azt adja elő, hogy egy Groszmann-féle uszoraváltó követelését behajtás végett Alper Simon nevű rokonának adta át, kinek azonban kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy a behajtott pénzt neki megküldje. — Alper Simon ugy védekezik, hogy ő a váltókövetelést hozomány fejében kapta Reisz Dávidtól, a kinek munkahagát vette el. Groszmann pedig a pereskedő rokonokat uszorával vádolja.

S z i n h á z.

Tegnap másodszor került színre Ber-czik Árpádnak a nőgyöletezés félszagségeit satyrikus hangon ostorozó mulattató vigjátéka a „Jótkönyv czéjra” A darabról és az előadóról már tegnap elmondottuk ítéletünket s ezuttal csak hivatkozunk kell arra. A darab, melyben igaz, hogy sem érdekfeszítő, tömör mesét, sem mélyesges bonyadalmakat nem találunk, találon festett alakjaival, melyek olyan ismerősöknek tűnnek fel előttünk s számos komikus helyzetével jól elmulattat, jobban mint akárhany világot bevándorló ugynevezett kiténő német vigjáték. Teljesen igaza van laptársunknak a „Debreczen”-nek, midőn azt mondja hogy a gondos apa leányát, a férj nejét inkább elhozhatja e darabba, mint valami házasságtörési drámába. Mi csak sajnálni tudjuk, hogy nem így történt. Hiszen a ház üres volt, olyan üres, hogy ehhez hasonlónak ebben a szimidiényben nem láttuk még a nézőteret. Még a bérlo uraságok sem voltak mind jelen.

Csodálkozva kérdezzük, hova lett az a jó, hálás szorgalmas debreczeni közönség, a mely a mult idénynek a kezdetén, Nagy Vince idejében minden este, linkadatlanul megtöltötte a színházat? Most legtöbbször fél s csak ritkán van zsufolt ház. Ma egy éve ilyenkor igaz, hogy olyan hirneves ujdonságok kerültek színre, minő a Czigánybáró és a Felhő Klári volt. A Párisi is nagy közönséget vonzott.

De hiszen a mostani igazgatóság is gondoskodott változatos, élénk repertoírról, felvéve abba mindama legújabb termékeket, melyeket a szinirodalom mint legjobbaknak elismerteket nyújtott. A közönség még sem érdeklik eléggé. —

Azt sem lehet mondani, hogy a társulat gyöngébb erőkből áll, s rosszabbul van szervezve. Az eddigi előadások minden elfogulatlan színházlátogatót az ellenkezőről győzhettek meg. Hol val hát az a tavalyi buzgó jó publicum? Árvis, tüzveszély, rossz termés sem bénította meg a közönség színházlátogató képességét. Ez az év kedvezőbb volt a tavalyinál.

Igazán nem találunk helyes magyarázást e kérdésre. De nyugtassuk meg magunkat a reménységgel, hogy e néhány nap óta észlelt sajnos jelenség csak pillanatszerű, mely elenyészik s utána szebb jövő derül fel.

— **Francillon Debreczenben.** Valentin Lajos szintársulatunk buzgó igazgatója a fővárosban járt s a következő új darabok előadási jogát szerezte meg: „Az eltévedt bárányka” „A komédiás hercegnő” „Nebánts virág” és „Francillon” Ez utóbbi fog nálunk az ujdonságok között legelőbb színre kerülni nonsokára a „Sarah grófné” premierje után. Az a sokféle kritika, melyet Dumas legutóbbi darabja, a „Francillon” provokált s melyek legnagyobb része immoralitást lát a darabban, felszínre hozza most Dumasnak egy érdekes nyilatkozatát melyet a franciaia akadémiába tett székfoglalója alkalmával, mikor a modern szimü ról is beszélt. Dumas ekkor a következőket mondta: Sokkal jobban tiszteltem a fiatal leányokat, semhogy elhívnám őket mindannak a meghallgatására, a mi mondanivalóm van; és sokkal jobban tiszteltem művészetemet (írói voltomat), semhogy csupán arra korlátoznom, a mit ők meghallgathatnak.

Ma a „Vasgyáros” Ohmet György nagyhatású franciaia társadalmi drámája s holnap a tiszta, n mas szerelem öröksépségű költeménye, Sakespeare „Romeo és Julia”-ja kerül színre.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

SZOFIA, okt. 20. A szerb határon tartózkodó menekültek közt mozgalom vehető észre, melynek czéjja Bulgáriába betörni. A menekültek bejárják a szerb falvakat; nyiltan hirdetik, szándékuakat, hogy tudmílik a bolgár határoróket megtámadják.

BELGRÁD, okt. 20. A szerb határon Maoritz közelében 500 arnauta egész váratlanul megtámadta a szerb határállomásokat. Hosszas küzdelem után visszavertettek. Szerbek részén két súlyos sebe-

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, pénteken 1887. okt. 21-én

ROMEO és JULIA.

Sakespeare tragoediája.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Fomunkatárs: Karezag Vilmos.

Hirdetés.

Zalog kölesön intézetemben mindazon tárgyak, melyeknek határideje lejárt f. évi október hó 26-án délután 3 órakor árverés útján — iparhatósági kiküldött jelenlétében — eladatnak.
Kelt Debreczen 1887. okt. 20.

KATZ JAKAB.

Bejárat: Teleki utca felől jobboldal 2-ik ajtó.

LEGUJABB őszi és téli női ruhakelméket

duz választékban ajánl

Kunz József és társa
C Z É G.

Kiadó lakás és bolt.

Egy szép, kényelmes lakás, (7, esetleg több szobából álló) első emeleten, a város egyik legszebb helyén, istállóval és kocsiszinnel kiadó. Ugyanott kiadó a bolt is mellék és kátrárhelyiségekkel együtt, valamint egy kisebb udvari lakás.
Bővebb felvilágosítás kapható Egyház-tér 344. sz. a. az emeleten.

Bérbeadó föld.

A hatvan utcazi részeu fekvő 7 hold ujosztású föld haszonbérbe kiadó.

Közelebbit megtudhatni:
Tassmer Hugónál
N. Várad utca 2083. sz. a.

Baderle Henrik és Weiner
BÉCS.

Egyedüli eladása

hires Cognac-jegyünknek

Bisquit Dubouché & Co Cognac

GERÉBY FÜLÖPNÉL

Debreczenben.

Gyomor és bélhurutnál

máj- és epebántalmaknál

a Lippmann-féle Karlsbadi pezsgőpor 3—4 heti, rendellenes zsirszövet-, túltengés- és savképződésnél

4—6 heti gyógyhasználata orvosilag általán ajánlatik. Kapható 60 kr. és 2 fet dobozokban DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerárban, továbbá Nagyváradon, Szathmárou stb.

s á s z á r. Azt pe-
s az esemény be-
naról leköszön, az
ól, a mire született
é való várakozásában
rí életet töltött el,
itt ki sem hiheti el.
Ez a borús gond,
lyi kastély lakóira
Németbíróságom ösz-
riségeire is."

Hírek.

tisztai állásokra a kije-
te meg a honvédelmi
yamat végzett hallga-
tonák be vannak osztva
oz. A kijelöléseket jó
pokban terjesztik király
teknek pedig az érte-
elési járásparancsnok-
g s egyszersmind tu-
alatra való beosztásuk

a rendezése tárgyában
szépítészeti bizottság
tség. A kijelöléseket jó
tegnapi számában meg-
z utca rendezésének
Dr. Balkányi Miklós
adó. — a napokban
utca rendezésére vo-
elkészítést. Ha a
y pár még eddig nem
kozójáról: semmimé-
gy ezen utca rende-
keresztül vitessék.

asut. Tegnapi d. e. ideg-
rtán a d e b r e c z e n-
sán. K o v á c s József
k. guthi favágó ittasi
városfőle induló fával
lebukott s pedig oly
a kerek alá került,
é vágták, úgy hogy
t. — Iszonyúan össze-
lított a közörségben.
ap délután 5 órakor es-
Hitel Dénes vasúti tiszt-
kisasszonynak, Walter
intézet tanár kedves s
helybeli r. cath. temp-
szertartást Szakszó Re-
esen végezte. Nászma-
k Gábor erdőmester s
hadnagy nyoszolyó asz-
lé; nyoszolyó leányok:
lza s völgyény nővére,
rta s Walter Irén kisas-
Balogh Lajos, Janisch
sznu Albert s Ronosi
a vendégek az örömsz-
össze vacsorára, hol a
kittinő zenéje mellett
ig. Az ifju pár ma reg-
gásgot kívánunk az ifj-

egale bérlője mégis a régi
ég marad. Megirtuk az
sz árveréskor, hogy Weisz

Néhány szó elég volt a
y helyreállítására és a
sz vidék tudta, hogy
ét egybekelnek. Csupa-
og férj, hogy neje ezen-
aracias özvegy pedig a
n.

teljes joggal büszke le-
gy kitartásával ily fé-
tt ki a harcziás özvegy
el semmi büszkeséget
szerevény ember maradt.
a jelszava: kitartás és

ha még csak rövid idő-
dszori mézesmedveket, mi-
y beteg lett és meghalt,
a, hogy az epe ölte meg
veszekednie.

boldogan élt volna, ha a
de mivel azt hitte róla,
mint boldogult anyja
„egy nagy borjúnál”,
tt eljárásán. — Külö-
akkor, mikor egy szom-
a mely szemre pompás-
n esőkönnyös állapot volt
templomba indultak, a lé-
mint egy részeg és végre
nem kerülte el Jerusha fi-
usa állapot mókázása gu-
a nézők ajkára; s ez a
töki, hogy könnyek tölti-

Nándor vágyszeredai lakos ígérte a legnagyobb
összeget 47300 forintot. Aron Manó az ed-
digi bérlő időkben, mielőtt a tanács a kér-
dést eldöntötte volna, kérvényt nyújtott be,
melyben ugyanazon összeget ígérvén meg,
eddig szolgálataira való tekintettel az ő aján-
latát kéri elfogadni. A tanács, mely a városi
közgyűlés által végleges döntési hatáskörrel
ruházott fel, tegnap s igen természetesen a
két egyenlő ajánlat közül az eddigi bérlők-
nek véleményezte haszonbérbe adnia regalét.
Az Aron Manó czég csaknem negyven év
óta áll fenn városunkban, s a szeszfogyasztó
közönség részéről soha a legkisebb panasz
sem volt hallható, sőt ellenkezőleg e czégről
mindig a legnagyobb elismeréssel emlékeztek
meg minden irányban. Méltánytalanság lett
volna e régi kipróbált czéggel szemben,
mely országoszeret ősmertés kitünő
italairól, előnyben részesíteni egy oly firmát,
ki messze vidékről idejövén nálunk akar sze-
rencsét próbálni, s kinek különben jó bizo-
nyítványaiban arról is említés tétetik elősme-
réssel, — hogy a fogyasztók iránt a „legna-
gyobb szigorral” jár el. Az Aron czég megbiz-
hatalmát a legteljesebb garantiát bir-
juk. Csak helyeselni tudjuk a tanács méltá-
nyos, s a mellett előrelátó határozatát.

— **A halottak estjének** közlése je-
jentkezik. A gyászoló családok tehetségük-
höz képest már bevásárolják a koszorúkat s
lampionokat, hogy a kedves halott sírját fel-
díszítsék. A szegényebbek pár könyvön kívül
egyebet nem szentelhetnek felejtetlen elköl-
tözöttjeiknek, kiknek sírjához elzáródulok-
nak. Hogy szeretnénk pedig legalább egy
szép koszorút azokból tenni a sírra, melyek
egyes üzletekben a kirakatokban vannak kitéve.
Nem tehetik mert nem telik, kenyérré kell
odahaza. — Nem vehetnek a szép ércz és
művirág koszorúkból. A nagyobb rendű sír-
lámpák helyett egyszerű olajméces is meg-
tezi náluk a szolgálatot.

— **Halálhíradás.** Lehozkony László, első éves
joghallgató a debreczeni jogakadémian, de-
recsei születésű, rövid betegség után ma dél-
ben meghalt. Elhunytáról táviratilag értesít-
ették a szüleit.

— **Egy aradi kapitány garderojjába Deb-
reczenben.** Tegnapielőtt olvastuk egyik aradi
újságban, hogy Enhubert kapitányának az
aradi várban levő lakására valami ismeret-
len tettes buhatolt s onnan összes fehérne-
mút az ágyalapedőig elvitte. A tettes köröz-
tetik. Itt azok a fehérneműk még heftőn a
debreczeni rendőrség kezébe
kerültek. Balázs r. biztos által. A tettes
pedig nem más volt mint egy Tóth Kálmán
nevű debreczeni lakatos segéd, ki alig pár
hete szabadult ki a katonáskodásból, melyet
Aradon töltött ki. Innen haza jött itt lakó
édes anyjához, de csakhamar vissza utazott
Aradra, hogy ott — mint mondá — munkát
keressen. Ezen útja után követte el tolvajlást
Termetes zsákba belerakta a kapitányának ösz-
szes kéznéllevő fehérneműit, blouzeait és vaffen-
rokkjait s a vasuton elküldötte édesanyjának.
Hanem a rendőrség ennek a dolognak olyan
hamar neszt vett, hogy a szegény asszony

nyelmesen szánkón indultak hazafelé, Jerushát
nem várta senki. Udvarián főlajánlotta neki
a saját szánkját, kivezette a ház elé s mi-
előtt a nő megmondhatta volna a dolgot,
már meleg bundába volt burkolva és nyilse-
besen repült hazafelé. Nem kerülte el figyelmét,
mily ügyesen vezeti Shad a lovat s mennyire
tartja azt hatalmában.

— Ez a ló nem szokott mókázni, — szó-
lott szelid mosolylyal Shad; — megkóstoltas-
sam vele az ostort?
— A mint akarod Shad!
Mint a szelvény siklott odább a szán.
Jerusha egészen el volt merítve a hóborított
vidék szemléletébe s nem is vette észre, hogy
Shad egész esendben a deraka körül fonta
karját és ellenállhatlan erővel szoritotta ma-
gához.

Vagy talán készakarva nem vette észre?
— Tovább menjünk még? — kérdezte
Shad mikor a háza elé érték.
Igen — válaszolt Jerusha habozva;
aztán nevetve folytatta: — Tudod-e, hogy a
dolog úgy veszi ki magát, minth...
— Mintha? Folytasd Jerusha.
— Mintha te nekem udvarolni akarnál!
— Látod Jerusha, mi nem értünk soha
rá az ilyesmire s lehet hogy ezért támadtak
köztünk az apró félreértések. Nem ismerked-
tünk meg eléggé. Kezdjük hát előlről. Ré-
g tudtam, hogy mégis csak az lesz a vége; te
nem, Jerusha?
— En legalább reméltem! válaszolt ez
halkan.

Még az este a paphoz mentek és meg-
küdték. Shad udvarolni kezdett nejeinek, mint
egy fiatal szerelmes; mert belátta, hogy a
nő is szereti őt. Mikor Shad késő véségében
meghalt, neje nem tartotta ki sokáig nélküle
hanem egy hét múlva követte őt.
Igy gőzölte le Shad kitartással és türe-
lemmel a világ legmakacsabb lényeit: anyó-
sát és feleségét. Igy esett meg, hogy jölehet
kétszer vált el és háromszor nősült meg;
mindig egy és ugyanazon felesége volt.

— **A következő vasárnap** Jerusha kijelentette
hogy nem megy a templomba ezen a lovon.
Shad nem vitatkozott, hanem a kocsit el fogta a
lovat, oda állott vele a ház elé és szeliden,
de ellenállhatlan erővel emelte nejt a kocsiba.
Minden szerencsésen ment a templom
előtti térig, de itt újra rájött a lóra a bo-
lond óra. Fiezőnkölni kezdett és szerencsésen
fölfordította a kocsit, úgy hogy a bennülők
a sárba estek, a körülállók nagy mulatságra.

Jerusha lángvörös arccal ugrott föl s
anélkül, hogy férjét csak egy tekintetre méltá-
tatta volna, haza futott. Shad nem követte
nejt, hanem a lószerszámot hozta rendbe. Mi-
kor hazaérkezett, már nejt nem találta otthon.
A nő az alatt öszszecsomagolta holmiját és
anyjától örökölt házába ment lakni. Onnan
másodszor indította meg a válpórt férje
ellen és a bíróság elég udvarias volt őt a
legrövidebb idő alatt zsarnok férjétől meg-
szabadítani.

még ki sem bonthatta a zsákban rejtőzködő
értékes szállítmányt, — midőn
ott termelt Balázs rendőrbiztos s a III. ke-
rületi kapitánysághoz felhozatta a természetes
bátyut. Volt abban 5 db. kapitányi kabát, 4
db. blouze, egy a szolgálati éremmel, 14 db.
ing, ugyanannyi zsebkendő E. F. monog-
rammával, 5 lábravaló, 1 téli mellény, 1 ná-
druag, 4 fűrőkőző, 4 lepedő, 5 pár hariznya
stb. A tettes megindított nyomozása érdeké-
ben hallgattunk iddig ez esetről. Tegnapi este
azonban Tóth Kálmán, ki katonáskodása előtt
is jött már hasonló tette miatt öszszö-
lítőzketben az igazságszolgáltatással, önként
jelentkezett a helybeli rendőrségnél. Ezuttal
nem az illetékes kir. ügyészségnek adták át.
hanem kórházba küldötték, mivel különféle
tánc betegségben is szenved lopásra hajlandó
szenvedélye mellett.

— **Primitia.** Szent-Királyi Zoltán új mi-
sés áldozat Szent Királyi Tivadar, a Szepessy
Antal kereskedő czég üzlettársának testvére
a legközelebbi vasárnap d. e. 9 órakor tartja
első miséjét főt. Szakszó Rezső prépost-plé-
bános vezetése alatt. Az alkalmi szent beszé-
det Tarkányi Péter tartja.

— **A bolygó uzsorás.** Reisz Dávid, az
Amerika és Európa között ide s tova szök-
dős világlátót uzsorás, kinek szerencsés
megérkezését tegnap lapunkban adtuk hírt,
a nélkül, hogy a rendőrség szíves támogatá-
sára szorult volna, már ott van a maga he-
lyén, a Fortunában. A maga jó szántából került
a jó Reisz Dávid az öt megillető helyre, mert
alkalmasint röstelt ismét kiszökni Amerikába.
A bolygó uzsorás Amerikából visszajövet nem
meltatta a fővárost hosszabb látogatásra, ha-
nem elment Szolnokra. — Innen jól tudja
miyen tárt karokkal fogadná őt az agg For-
tuna, levelet írt dr. Veisz Sándor ügyvéd-
nek, a melyben ékes szavakkal elmondta,
hogy az a rejtélyes ércz, melyet a pocták
honvágnak neveznek, belefészkelte magát a
szívébe, s visszavonta őt az unott prózai új-
világból áldott szülőföldjére, szép Magyaror-
szágba. De a hálátlan haza a helyett, hogy
forrón keblére ölelné hű fiát, börtönre kéri
őt; ez nagyon elkeserítette a szívét, de ő
azért még se hagyja el szeretett szülőföldjét s
szívében a megcsalottat honfiszerelem keser-
veivel maga megy a sötét börtönbe. Az ügy-
védet az érzékeny levél végén arra kérte a
derék férfi, hogy védelmezze az ő szüztiszta
ártatlanságát. Reisz Dávid nyomban levele
után feljött Budapestre, s az illő uton sze-
rényke kis lakást bérelt, hogy mielőtt a For-
tuna esendes házában húzza meg magát, ki-
pihenje hosszas bolygása fáradoimat. A ren-
dőrséget, úgy látszik, nagyon jól ismerte
uzsorás hazánkfa, mert nem tartott tőle, hogy
megakadályozza abbeli szándékában, hogy a
maga jó szántából kerüjön a vén Budavárba.

Mikor a rendőrség már nagy „erélylyel” ku-
tatta a jó Reisz Dávidot, ügyvédjével felsé-
talt a Fortunába, s nagy színyben bekopog-
tatott Czárán vizsgálóbírónál. A vizsgálóbíró
barátságosan fogadta a várva-várt vendéget;
leültette puha székre, s igen melegen tuda-
kolta budapesti és amerikai kalandjait végül,
pedig már kevesebb udvariassággal egy börtön-
szólított elő, a ki udvariánisan bevezette őt egy
számára készen tartott czellába. — Veisz Sán-
dor ügyvéd a letartóztatást elrendelő végzés-
ellen felebbezett s Reisz Dávid szabadon bocsá-

— **Francillon Debreczenben.** Valentin La-
jos színtársulatunk buzgó igazgatója a fővá-
rosban járt s a következő új darabok elő-
adási jogát szerezte meg: „Az eltűvedt
bárányska”, „A komédiás her-
cegnő”, „Nebántsvirág” és „Fran-
cillon”. Ez utóbbi fog nálunk az újdonsá-
gok között legelőbb színre kerülni nemsokára
a „Sarah grófné” premierje után. Az a sok-
féle kritika, melyet Dumas legutóbbi darabja,
a „Francillon” provokált s melyek legnagyobb
része immoralitást lát a darabban, felszínre
hozta most Dumasnak egy érdekes nyilatko-
zatát melyet a francia akadémia tette szék-
foglalója alkalmával, mikor a modern színmű-
foglalója alkalmával, mikor a modern színmű-
ről is beszélt. Dumas ekkor a következőket
mondta: Sokkal jobban tiszteltem a fiatal le-
ányokat, semhogy elhívnám őket mindannak
a meghallgatására, a mi mondanivalóm van;
és sokkal jobban tiszteltem művészetemet (írói
voltomat), semhogy csupán arra korlátoznám,
a mit ők meghallgathatnak.

Ma a „Vasgyáros” Ohnet György nagy-
hatású francia társadalmi drámája s holnap
a tiszta, s mos szerilem örökszepségű külte-
ménye, Sakespeare „Romeo és Júlia”-ja kerü-
színiere.

— **Legujabb.**
A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
SZOFIA, okt. 20. A szerb határon
tartózkodó menekültek közt mozgalom
vehető észre, melynek czélya Bulgáriába
betörni. A menekültek bejárják a szerb
falvakat; nyíltan hirdetik, szándéku-
kat, hogy tudniillik a bolgár határőröket
megtámadják.

BELGRÁD, okt. 20. A szerb hatá-
ron Maoritz közelében 500 arnauta egész
váratlanul megtámadta a szerb határállo-
másokat. Hosszas küzdelem után vissza-
verettek. Szerbek részén két súlyos sebe-

tását kérte, mert ha ez el akarta volna kerülni
az igazság szolgáltatás büntető kezét, nem
jött volna haza Amerikából. A törvény-
szék holnap hoz ez ügyben határozatot. —
Reisz Dávid ellen tudvalevőleg uzsora vétésé-
ge miatt van az eljárás folyamatban. Az
egyik, úgy a melyben Pálmai Ilka panaszára
indították meg a vizsgálatot, most a kir.
kurián van; a másik pedig a kir. tör-
vényszéknél. A világlátót férjü ugyanis még
Amerikából intézett beadványt a budapesti
törvénytörvényekhez, melyben azt adja elő, hogy
egy Groszmann-féle uzsoraváltó követelését
bohajtás végett Alper Simon nevű rokonának
adta át, kinek azonban kisebb gondja is na-
gyobb volt annál, hogy a behajtott pénzt ne-
ki megküldje. — Alper Simon úgy védekezik,
hogy ő a váltókövetelést hozomány fejében
kapta Reisz Dávidtól, a kinek unokahagyt
vette el. Groszmann pedig a pereskedő roko-
nokot uzsorával vádolja.

S z i n h á z.
Tegnapi másodsor került színre Ber-
czik Árpádnak a négyféle félszepségeit
satirikus hangon ostromozó mulattató vigjátéka
a „Jó tékony czélna”. A darabról és
az előadásról már tegnap elmondottunk ité-
lőnk s ezuttal csak hivatkoznunk kell arra. A
darab, melyben igaz, hogy sem érdekfeszítő,
tönör mesét, sem mélyeséges bonyadalmakat
nem találunk, találon festett alakjaival, me-
lyek olyan ismerősöknek tűnnek fel előttünk
s számos komikus helyzetével jól elmulattat,
jobban mint akárhány világot bevándorló
ugynevezett kitünő német vigjáték. Teljesen
igaza van lapirtásunknak a „Debreczen”-nek,
midőn azt mondja hogy a gondos apa leá-
nyát, a férj nejt inkább elhozhatja a da-
rabb, mint valami házasságtörési drámába.

Mi csak sajnálni tudjuk, hogy nem így
történt. Hiszen a ház üres volt, olyan üres,
hogy ehhez hasonlónak ebben a színdínyben
nem láttuk még a nézőteret. Még a bérlő
uraságok sem voltak mind jelen.

Csodálkozva kérdezzük hova lett az a
jó, hálás szorgalmas debreczeni közönség,
a mely a mult idénynek a kezdetén,
Nagy Vincze idejében minden este, lunkadat-
lanul megtöltötte a színházat? Most legtöb-
ből sőt fél s csak ritkán van szűfolt ház. Ma
egy éve ilyenkor igaz, hogy olyan hírneves
újdonságok kerültek színre, minő a Czigány-
báró és a Felhő Klári volt. A Párisi is nagy
közönséget vonzott.

De hiszen a mostani igazgatóság is gondos-
kodott változatos, élénk repertoírról, felvéve
abba mindama legujabb termékeket, melyeket
a színiirodalom mint legjobbaknak elismer-
teket nyújtott. A közönség még sem érdek-
lódik eléggé. —
Azt sem lehet mondani, hogy a társulat
gyöngébb erőkből áll, s rosszabbul van szer-
vezve. Az eddigi előadások minden elfogulat-
lan színházlátogatót az ellenkezőről győzhet-
tek meg. Hol val hát az a tavalyi buzgó jó
publicum? Árvis, tüzeveszély, rossz termés
sem bénította meg a közönség színházlátoga-
tó képességét. Ez az év kedvezőbb volt a
tavalyinál.

Igazán nem találunk helyes magyarázást
e kérdésre. De nyugtassuk meg magunkat a re-
ményességgel, hogy e néhány nap óta észlelt
sajnos jelenség csak pillanatszerű, mely ele-
nyészik s utánna szebb jövő derül fel.

— **Francillon Debreczenben.** Valentin La-
jos színtársulatunk buzgó igazgatója a fővá-
rosban járt s a következő új darabok elő-
adási jogát szerezte meg: „Az eltűvedt
bárányska”, „A komédiás her-
cegnő”, „Nebántsvirág” és „Fran-
cillon”. Ez utóbbi fog nálunk az újdonsá-
gok között legelőbb színre kerülni nemsokára
a „Sarah grófné” premierje után. Az a sok-
féle kritika, melyet Dumas legutóbbi darabja,
a „Francillon” provokált s melyek legnagyobb
része immoralitást lát a darabban, felszínre
hozta most Dumasnak egy érdekes nyilatko-
zatát melyet a francia akadémia tette szék-
foglalója alkalmával, mikor a modern színmű-
foglalója alkalmával, mikor a modern színmű-
ről is beszélt. Dumas ekkor a következőket
mondta: Sokkal jobban tiszteltem a fiatal le-
ányokat, semhogy elhívnám őket mindannak
a meghallgatására, a mi mondanivalóm van;
és sokkal jobban tiszteltem művészetemet (írói
voltomat), semhogy csupán arra korlátoznám,
a mit ők meghallgathatnak.

Ma a „Vasgyáros” Ohnet György nagy-
hatású francia társadalmi drámája s holnap
a tiszta, s mos szerilem örökszepségű külte-
ménye, Sakespeare „Romeo és Júlia”-ja kerü-
színiere.

— **Legujabb.**
A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
SZOFIA, okt. 20. A szerb határon
tartózkodó menekültek közt mozgalom
vehető észre, melynek czélya Bulgáriába
betörni. A menekültek bejárják a szerb
falvakat; nyíltan hirdetik, szándéku-
kat, hogy tudniillik a bolgár határőröket
megtámadják.

BELGRÁD, okt. 20. A szerb hatá-
ron Maoritz közelében 500 arnauta egész
váratlanul megtámadta a szerb határállo-
másokat. Hosszas küzdelem után vissza-
verettek. Szerbek részén két súlyos sebe-

sülés történt és az arnauták vesztesége
ismeretlen. Ujabb támadástól tartanak.
PÁRIS, okt. 20. A hivatalos lap je-
lentí hogy Caffarel táborok nyugdíjaz-
tatott. Neve ahadsereg lajstromából kitö-
röltetett. A becsületrend tanácsának ité-
leteszerint a becsületrend sorából is kitö-
röltetett s többé semmiféle rendjelt nem
viselhet.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ
Holnap, pénteken 1887. okt. 21-én
ROMEO és JULIA.
Sakespeare tragoediája.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Fonunkatárs: Karczag Vilmos.

Hirdetés.
Zálog kölesön intézetemben mindazon
tárgyak, melyeknek határideje lejárt
f. évi október hó 26-án délután 3 ora-
kor árverés után — iparhatósági kikül-
dött jelenlétében — eladatnak.
Kelt Debreczen 1887. okt. 20.
KATZ JAKAB.
Bejárat: Teleki utca felől jobb-
oldal 2-ik ajtó.

**LEGUJABB
ősz és téli
női ruhakelméket**
dus választékban ajánl
Kunz József és társa
C Z É G.

Kiadó lakás és bolt.
Egy szép, kényelmes lakás, (7. eset-
leg több szobából álló) első emeleten, a
város egyik legszebb helyén, istállóval
és kocsiszinnel kiadó. Ugyanott kiadó a
bolt is mellék és raktárhelyiségekkel
együtt, valamint egy kisebb udvari lakás.
Bővebb felvilágosítás kap-
ható Egyház-tér 344. sz. a. az emeleten.

Bérbeadó föld.
A hatvan utcái része
fekvő 7 hold ujosztású föld
haszonbérbe kiadó.
Közelebbit megtudhatni:
Tassmer Hugónál
N.-Várad utca 2083. sz. a.

Baderle Henrik és Weiner
BÉCS.
Egyedüli eladás
hires Cognac-jegyünknek
Bisquit Dubouché & Co Cognac
GERÉBY FÜLÖPNÉL
Debreczenben.

Gyomor és bélhurutnál
máj- és epebántalmaknál
a Lippmann-féle Karlsbadi
pezsgőpor 3—4 heti, rendellenes
zsírsvöet-, tiltengés- és savképződésnél
4—6 heti gyógyhasználatra orvosilag általán-
ajánlatik. Kapható 60 kr. és 2 fet dobozok.
Eau **DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek**
V. Emil gyógyszerárban, továbbá Nagy-
váradon, Szathmáron stb.

Van szerencsém a t. ez. közönség
beesés figyelmét felhívni a

Raktáramon levő

őszi és téli

szövetek

Rendkívüli olcsó

árai.

Bizományi raktár
MUFFOKBÓL

téli kendőkből.

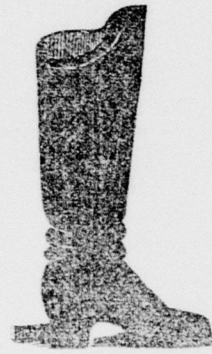

BOSZNYAY J. Debreczen.

A LEGJOBB ALKALOM

**Női és férfi leány és gyermek czipő árak
legolcsóbbani beszerezhetésére.**

Köztudomásra hozom, hogy helyben főpiacz Biedermann palotá-
ban Május óta fenállotti czipő üzlettel felhagytam és az abban levő egész czipő
áruraktárt fő üzletemb.

Az arany csizmához.

piacz-utca a városház épületébe

helyeztem át, miáltal azon helyze'be jutottam, hogy az előre ha-
ladt idény daczára is raktáramat csökkenthessem, áruimat oly olcsó
áron bocsátom a vevő közönség rendelkezésére a minőket még
Debreczenben nem ismertek.

A n. é. közönség további szives pártfogását kéri
tisztelettel

FALK OTTÓ

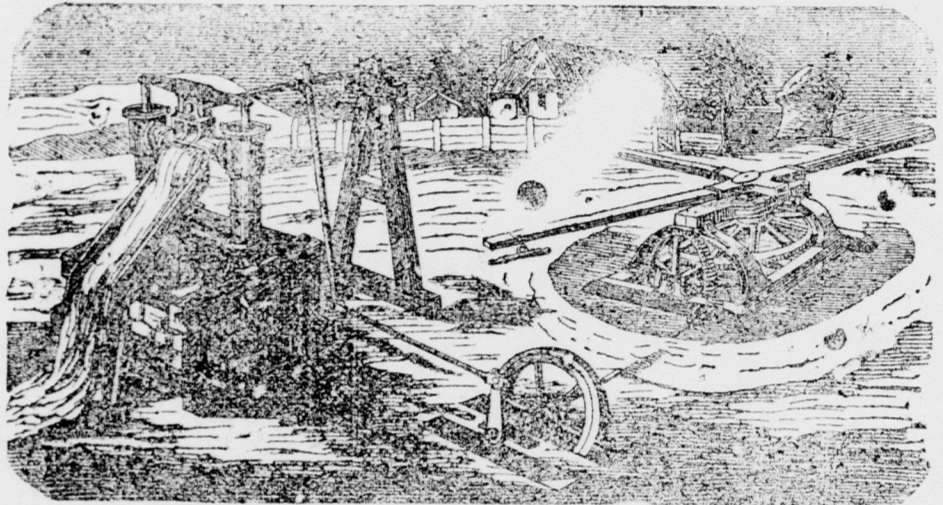
Debreczen, főpiacz utca a városháza épületében.

Megrendelések mérték után ugyszinte javítások gyorsan és ponto-
san elkészítenek.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

**első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és érezőtöleje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCA 66.**

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern
technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

felszerelésére

szugmentes úrszékek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Temetkezési intézet Debreczenben

T. CZ.

Van szerencsénk a nagyérdemű t. ez. közönségnek szives tudomásra hozni, hogy helyben számos év óta fenálló temetke-
zési intézetünket, tekintettel az e téren városunkban is tapasztalható fokozatos haladásra, a mai kor kívánalmaihoz képest

egészen újonnan rendeztük be.

Pontos és méltányos eljárásunk folytán szerzett bizalomnál fogva, melylyel a kegyeletes érzületű gyászoló felek üzletünket
már eddig is kiváló pártfogásban részesítették és részesítik, tekintettel kívántunk lenni a n. é. közönség érdekére, s intézetünkben
külön minőségű, első rangú gyári telepekről származó sírkövekből

sírkő-raktárt állítottunk fel.

A sírköveket 6 forinttól fe-felé, a legnagyobb választékban, lehető jutányos árban, sőt gyári áron bocsátjuk a t. köz-
önség rendelkezésére.

Üzleti viszonyaink, szél-s körül előnyös összeköttetéseink és helyzetünknel fogva hangsúlyozni kívánjuk, hogy intézetünkben
egyszersmind a legegyszerűbből kezdve, a legdiszesebbig

érezkoporsó-raktárt

tartunk fenn, mely koporsók a helyben létező gyárunkban állittatván elő, ezek tekintetében, sem az árba, sem a kiállításra nézve ve-
lünk senki nem versenyezhet; azon helyzetben vagyunk ennél fogva, hogy érezkoporsóinkat 6 forinttól kezdve a legkülönbözőbb árban,
gyári áron szolgáltatjuk.

Elvállaljuk továbbá: temetések rendezését; halottas kocsijaink a legszerűbb igényeknek is megfelelők; disz-
és füves kocsink a fokozottabb kívánalmakat is kielégíti.

Megjegyezzük egyuttal, hogy nagyobb temetéseknel egyedül a mi intézetünk nyújtja azon előnyt, hogy
a temetések alkalmával a gyászoló családoknak ingyen és minden díj nélkül bocsát rendelkezésére egy e célra szerzett
gyász kíséreti magánkocsit.

Midőn ezeknél fogva intézetünket, mely az igényeket minden irányban egyedül kielégíteni képes, a nagyérdemű t. közönség
szives figyelmébe ajánljuk, egyszersmind felemlítjük, hogy intézetünkben a temetésekhez szükséges

mindennemű felszerelést,

mely ugy minőség, mint jutányosság tekintetében más helybeli készítményt jóval felülmúl, a legpontosabban szolgáltatunk ki.

Kérve további nagybecsü pártfogását

Tisztelettel

FODOR J. és GEBAUER,

temetkezési intézete Debreczenben, érezkoporsó-gyár és sírkőraktár tulajdonosok.

Legjutányosabb árak

Első hazai érezkoporsó gyár.

Legnagyobb sírkő-raktár

Szerkesztőség és k...
Széchenyi-utca SIMON-ház
kereskedésével

HIRDETME...
előfizetési pénzek és a kiadás
valamint a lap sze lemi
minden k ö z l e m é n y e k

Díjmentelen levelek csak
fogadtatnak

XIV. évfoly

A somog

A képviselő ház
hullát temettek el, n
temetetlenül felszla
gözülgéseit terjeszte
gyi levél odiósus
Béla miniszternek
tióra adott válasza
littatott a felszínről
közös sirba, melyb
mindazon alkalmatla
parlamentarizmus a
metlen, de elkerülhe

Gondolhatni —
respondenz, — hog
előkelő delicatessé-
ben csak nagy-vonal
pellálók által orra a
Ugy is végezte ezt,
vágni sem lehetett, g
kézen és nehezen h
zők által szinlett az
hogy a miniszter kül
ironicus-satyricus r
agyon, komoly volt.
Az urak egy le
tudakolták: mi sem
azon felszólítás, hog
íromány teredetiben.

Feltéve, hogy
ban levő levelet es
a miniszternek, k
betanulni, hogy az
„kormányellenes ér
tal elemeltetik, kép
oldali önkénytes v
endő kihallgatáson
ra szó szerint vissz
De nem elég
a csendes gúnynyal
becsületben megősz
ságával és a sok-ta
imponáló komolyság

A „Debreczeni

Két

— Eredeti reg é

Irta:

(F)

Ah! s most an
nya Elemérrel igyek
Nem türhetem
delmes lényt házamb
nyűbb szerencsétlens
domra.

Leona pedig re
a féltékenységtől, a
dobogott, szemé va
völegényét, a ki átá
gény leány bámulata

A dal a szív t
lott, egy leány szűz
rése volt az.

A melancholiku
gáda a kebelt, s a
a jelenlevők szívébe

És a csodaszép
től megkapatva elr
gy hogy, a midőn
nök karjaikba zártál
tikus taps és éljen
ritka művészi élvezet
zést adni.

Elemér meghat
után és halk remeg

— Angyal vag

Minő fényes siker v
Leona — a mi r
a féltékenység és a
elragadtatva, szikra
mosolylyal metsző,
ketlenül:

— Brávó! sz
énekeltél. Tökéletes
válnál jó komédiás
meghódítaná a vilá
ha!